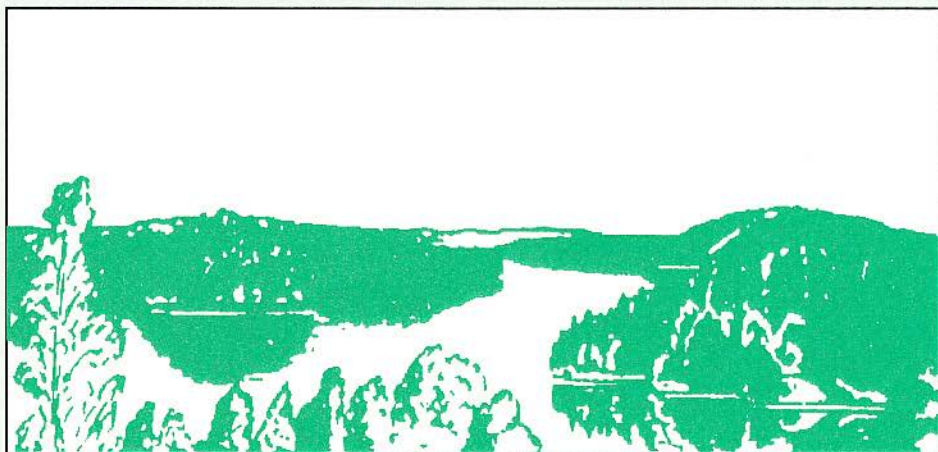

BOTVIDSBYGDEN

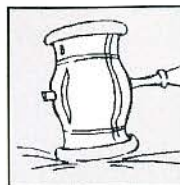
NR 3

OKTOBER 2007

INGRID AVELIN, ordförande

Att uppleva Italien på dansens vingar

Roland Ekström heter mannen bakom rubriken.

Resor - nya mål - nya upplevelser. Att göra något tillsammans - känns bra.

Det lät lockande. Vi tog reda på vad detta innebar och i september i år blev det verklighet för oss i Gillet.

En buss tog oss såväl till storstaden Rom, som grönskande dalar med vin och oljeprodukter, som upp till Appeninska bergen med höga toppar och fantastisk utsikt. Vi njöt av den italienska maten och prövade olika viner (en måltid tar ibland lång tid - ca 3 timmar). Vi dansade i kyrkan i Rieti. Vi var inbjudna till en fest av folkdanslaget i Ornaro tillsammans med byborna. Spelmännen där hade förvandlat sina gamla jordbruksreskap till instrument! Torget lutade så det blev svårt att hålla sig på plats, men vad gjorde det när man har roligt!

Vi vandrade bland Roms mest kända platser och byggnader, fontäner, tempel och

inte minst Capitolium, Forum Romanum och Colosseum. Detta lockar till fler besök i Italien.

Nu är vi dock hemma igen och den grå verkligheten är tillbaka med höststädning såväl ute som inne! Höstlöven dalar så vackert men de bör ju inte ligga kvar, det är inte bra för gräset.

Hösten är en vacker årstid - en liten pojke frågade: "Vem målar alla bladen med så vackra färger?"

- Det är vackert men vi tänker kanske inte på det, vi är så vana vid att växter ändrar färg - den lilla pojken kom från ett land där allt var grönt året om.

Snart skall vi ha höststädning på Trädgårdstorp för även där faller löven ner - då träffas vi hoppas jag.

Hösten bjuder på mycket annat, kurser startar, dansandet är igång och vi ska få till-

Forts. på sid. 7.

HÄNT SEN SIST

Vandringen den 5 augusti

Vandring på, det som till år 1750 var Tullingesjöns botten, med vattenståndet fem meter högre än dagens, började vid Tullinge Centrum förbi torpet Kärdsdal till "strandkanten" vid Sunnavägen ner djupare och djupare söder om strandängen där Falkbergsskolan idag ligger och norr om Bäckliden. Sunnavägen ner till (Strandvägen) Tullinge strand runt "maden" över det som senare kom att kallas "hjälmången". Fram till Örnberga pensionat (från början av 1900-talet). Där passerade vi 1900-talets mest rasbenägna plats med Örnbergets lodräta bergsstup rätt ner i sjön. Efter ytterligare 100 meter kommer vi till den ravin som leder upp till Arasten=örnstenen som liknar en vilande örn. Ovanför denna ligger fornborgen. Det var vid arasten som - enligt legenden - Helige Hundingbane landade vid sitt härnadståg mot kungen. Hundingen vid Hundhammar (se Snorre Sturlassons Edda). På nordvästra sidan av fornborgen ligger torpet Hannefrid, omtalat i samband med Tullinge gårds historia från 1760-talet. Intill Hannefrid går S-backen upp till gårdsbyggnaderna. I backens början gårdens brännvinsbryggeri, revs så sent som på 1890-talet. Vi passerar platsen där ångbåtsbryggan där "Sjöfröken" lade till vid färden från Stockholm. På andra sidan udden låg badplatsen "krokiga björken". Från Örnberga fram till Stafshäll ägde de som köpte tomter i "Tullinge Parkhem" av AB Tullinge gård, strand och fiskerätt i Tullingesjön. Den rätten finns fortfarande kvar. När Strandvägen svänger österut upp-

Tullingesjön sedd från berget vid Elvesta. I fonden Hamra grustag och Norsholmen. Till vänster längst bort Örnberget och närmast Skansberget. Teckning av Georg Malmkvist 1977.

för backen, ligger Stafshäll. På ägokarta från 1714 rörande gränsmarkeringar mellan säterierna Tullinge och Elvesta, heter den första vid sjökanten Logaängen, den andra Logaberget. Logaberget finns även det omtalat i Snorres hjälte-dikter. Fornborgen på berget kallar vi i dag Skansberget. Ca 200 meter från sjön byggde C.M. Wanbo på 1940-talet en villa på Flottbrovägen. Vid grävning för husbygget fann han några konstiga stensättningar. Möjliga rester efter en forntida bosättning? Fynden redovisades eller undersöktes aldrig av expertis.

Efter en och en halv timmes vandring var vi framme vid Trädgårdstorp och Hembygdsdagen där kaffet smakade underbart.

Karikatyren från 1942 ägs och förvaltas av Gillet och finns nu skannade för visning på duk. I vårt arbete med att samla in födelse- och dödsdatum samt var i Tullinge dessa personer bodde, hade några personer samlats, bl.a Eivor Centerkrans, född och uppvuxen i Tullinge, verksam på posten i Tullinge till sin pensionering. Eivor kände till de flesta av personerna i fråga. □

TIDSKRIFT FÖR BOTKYRKA HEMBYGDSGILLES MEDLEMMAR

ANSVARIG UTGIVARE: Ingrid Avelin, Tel. 08-771 15 12

REDAKTION: Arne Mattsson, Tel/Fax 08-530 371 16

Edi Marhold, Tel. 08-778 29 45

TRYCK: Typografiska Ateljén AB, Tumba

Sista manusdag för bidrag till nr 4 2007 är den 20 november 2007.

Midsommarfesten på Trädgårdstorp 2007

Foto: Arne Mattsson

MIDSOMMARFESTEN på Trädgårdstorp firades på traditionellt manér med resning av midsommarstängan följt av dans och lekar på den stora gräsplanen.

Även folkdanslaget bjöd den månghövdade publiken på en uppskattad dansuppvisning.

Bland övriga attraktioner fanns tom-bolor, fiskdamm för de yngsta, glass för att svalka sig eller en varm korv, som ett mellanmål.

Inne på Logen eller utomhus kunde man avnjuta en kopp kaffe med dopp, allt efter eget behag. □

FOTO: Ingrid Söderlund

Spelmansstämman på Trädgårdstorp 18 augusti 2007

FOTO: Ingrid Söderlund

FOTO: Enar Albertsson

Botkyrka Hembygdsgilles bildsamling skannas

Källa: Ledungen 2/2007

En av de färgstarkaste förgrundsfigurerna i hembygdsrörelsen i Botkyrka var Georg Malmkvist. Fram till sin död 1993 var han bland mycket annat under decennier verksam med att sammanställa ett fotoarkiv åt hembygdsgillet. Bilderna kan föreställa allt från familjen Tegnér och deras vänner i Tullingemiljö till arbetsscener med oxkärra från Slagsta tegelbruk eller fornlämningar; hållristningar, bautastenar, bronsguteriugnar. Bilderna är från Trädgårdstorp, Hågelby, Hallunda, Fittja och många andra platser: Torp och skolor. Slott, kyrkor och kojor. Det finns också tecknade karikatyrer på kända Tullinge-profiler.

Syskonen Beijer

Georg Malmkvist klistrade upp fotografierna och de övriga bilderna - de flesta svartvita - på fina gula pappersark i A3-storlek från Tumba bruk. Han handskrev bildtexter till dem i vacker svart frakturstil med sirliga anfangar i olika färger. På arken finns också många av de lokala fotografernas

namn med: Sten Karsbrink, Bertil Dahlby, Per-Arnold Körvell, Ingrid Padel och Gottfrid Öhrström m.fl.

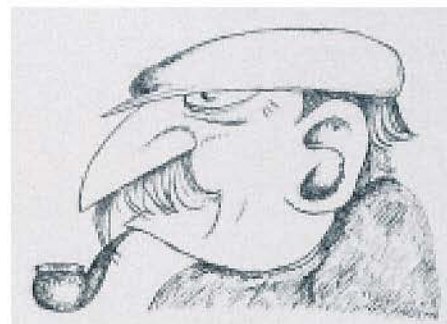
Entusiaster i Botkyrka Hembygdsgille, främst Lars Gunnar Lindström, men också Ingrid Engström och Arne Mattsson, har sett till hela bildsamlingen bevarats och katalogiserats fram till idag. Den förvaras nu i kommunarkivet i Botkyrka Kommunhus.

I samband med mitt Accessarbete har jag under 2006-07 varit inkopplad i både planeringen och verksamheten med att för digital tillgänglighet skanna av bildsamlingen. Det har varit en spännande period, där jag lärt mig mycket om Botkyrka förr, inte minst hur det såg ut när det gäller torp, gårdar och hus.

Tullinge Gård 1903. Nedbrunnen 1943.

Syftena med inskanningen har varit flera: Ett var att kunna titta på bilderna men undvika hantering och slitage av originalarken och dess bilder. Ett annat var att i ett första steg skapa en namn/nummeröversikt över bilderna, lätt framtagbar på datorskärm. Hembygdsgillet ska också kunna använda

Karikatyrteckning av Karl Johan Thunström, ritad av spärrvakten Nils Holmgren 1942.

bilderna för vägvisningar i samband med föredragskvällar. Så småningom kanske också ett bildspel på en CD-ROM-skiva kan skapas, och digitala svartvita kopior för tidningar och böcker. Inte minst hembygdsgillet och dess fotografers intressen måste då bevakas.

Ett organiseringsarbete har pågått och fortsätter, kring skapandet av denna den digitala versionen av bildsamlingen: Ingrid Avelin och Ingrid Söderlund har aktivt deltagit i diskussionerna kring juridiska och fackliga aspekter.

Enskilda personer som Lotta och Magnus Nordholm har lämnat avgörande bidrag, Kerstin Sima och Petra Alagas på Vuxenskolan i Tumba, liksom Lo Kåhgedotter, Accessanställd liksom jag, samt läns hembygdskon-sulenten Kjell Nilsson - alla har vi, inspirerade av Lars Gunnar Lindström, på ett eller annat sätt fått möjlighet att bidra till att bildsamlingen nu finns på CD-skivor.

Ett arbete är inlett, mycket återstår att göra. Vill du ha information om bildsamlingen? Kontakta Lars Gunnar Lindström på telefon 08-778 08 49. □

Henrik Persson

Sy i fiskskinn

28-29 april hade Stockholms distrikt en kurs om fiskskinn. Karin Mattsson, som är från västkusten var ledare. Hon har ett företagsom heter Kustskinn i Uddevalla. Hon garvar, syr och säljer produkter av fiskskinn. Tänk dig att ha en hellång klänning i fiskskinn!

Vi fick höra hur man bereder skinnen, så nu är det bara att öva. Synd att jag inte fiskar själv. Men man kan börja med lax som är frusen. Karin hade mycket skinn med sig. Det är stor skillnad på olika arter. En del skinn är sega, som gummi. Vi fick många idéer om att använda skinnen. Från smycken till kläder. Man kan blanda material hur som helst. Till och med näver och skinn, vilket tilltalar mig.

Tack till Gillet för en trevlig kurs. Skall träna, så får vi se vad det blir.

Elsie Karsbrink.

Ordförande...forts. från sid 2

fälle att lära oss göra saker i näver och halm. Katalogiseringen av våra gamla saker är klar. Museet i stolpladan är fyllt med redskap och verktyg. Du som inte varit där - gör ett besök!

Två kvällar 17/10 och 7/11 berättar Lars-Gunnar om och visar inskannade bilder från Botkyrka. Detta sker kl. 19.00 i Vuxenskolas lokaler, Falkvägen 42 i Tumba. Kaffé serveras från kl. 18.30. Kostnad 20:-.

Tack alla ni som ställt upp och hjälpt till vid midsommar, spelmansstämman, kaffesöndagarna, arbetsdagar och andra tillfällen då hjälp behövts. □

Höstfest på Trädgårdstorp

I samband med höstens arbetsdag den 20 oktober anordnar vi som vanligt årets höstfest med början kl. 18.00.

Vi fixar maten, inklusive efterrätt. Dessutom ingår dricka (lättöl/läsk/vatten), smör, bröd och ost samt kaffe och kaka.

Efter maten blir det dans till Enars orkester varefter kvällen avslutas, senast kl. 22.30

Priset för detta är satt till 50.- kr/person

Utsträckt anmälningstid till **senast den 12 oktober** till någon av nedanstående:

Elwy o. Åke, 778 57 03, verandanse@yahoo.se eller akhol@yahoo.se

Bodil 778 25 98, bodil.nordstrom@bredband.net

Willy 778 25 68, lofgren.tullinge@glocalnet.net

Glöm inte bort att vi har arbetsdagar, 13 och 20 oktober.

Vi börjar klockan 10.00.

EFTERLYSNING

Har du en gammal vevgrammofon för 78-varvs skivor, och kan tänka dej att skänka den till Gillet?

Kontakta Ingegerd Lindström, telefon: 778 08 49.

Dräkt & Slöjd informerar...

Reservera söndagen den 11 november. Då vi har kurs i **Halmslöjd** under Elsie Karsbrinks ledning.

Kurstid: Start kl. 10.00.

Plats: Logen, Trädgårdstorp.

Ta med sax och matsäck.

Anmälan till Elsie, 778 15 28, Siv Johansson, 778 37 58 eller Christina 530 331 76.

Varmt välkomna!